

วิจัยในชั้นเรียน
(Classroom Action Research)

การปรับปรุงพฤติกรรมการเรียนในชั้นเรียนและผลงาน

โดย

นางสาวสาลิณี ทิพย์เพ็ญ

หลักสูตรสาขาวิชาการท่องเที่ยว
คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย

ภาคการศึกษาที่ 2 ปีการศึกษา 2557

กิตติกรรมประกาศ

งานวิจัยฉบับนี้สำเร็จลุล่วงด้วยดีเพราะได้รับความกรุณาและการอนุเคราะห์ช่วยเหลือจากผู้มีพระคุณหลายฝ่าย ผู้วิจัยขอขอบพระคุณอย่างสูง ณ โอกาสนี้

ขอขอบคูนักศึกษาหลักสูตรสาขาวิชาการท่องเที่ยว ที่ให้การสนับสนุนงานวิจัยเป็นอย่างดี และขอขอบพระคุณอาจารย์หลักสูตรสาขาวิชาการท่องเที่ยวทุกท่านสำหรับกำลังใจ คำแนะนำ และความหวังที่มีให้กันเสมอมา

ขอขอบพระคุณมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัยที่ได้สนับสนุนทุนอุดหนุนโครงการวิจัย ประจำปีงบประมาณ 2558

ผู้วิจัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่า งานวิจัยฉบับนี้จะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาการเรียนการสอนให้นักศึกษาได้อย่างเหมาะสม และเกิดประโยชน์สูงสุด

สาธิตี ทิพย์เพ็ง

ผู้วิจัย

การปรับปรุงพฤติกรรมการเรียนในชั้นเรียนและการส่งงาน

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อปรับปรุงพฤติกรรมการเรียนและการส่งงานของนักศึกษารายวิชา ธุรกิจทางอากาศของนักศึกษาปริญญาตรี ชั้นปีที่ 4 หลักสูตรฯ การท่องเที่ยว และเพื่อวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภายหลังการปรับปรุงพฤติกรรม การเรียนและการส่งงาน ประชากรที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ นักศึกษาปริญญาตรี ชั้นปีที่ 4 หลักสูตรสาขาวิชาการท่องเที่ยว สาขาการโรงแรมและการท่องเที่ยว คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัยที่ลงทะเบียนเรียนวิชาธุรกิจทางอากาศ ในภาคการศึกษาที่ 2 ปีการศึกษา 2557 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย แบบทดสอบก่อนการเรียน (pre-test) และแบบทดสอบหลังการเรียน (post-test) แบบ 4 คำตอบ จำนวน 30 ข้อ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ ผลการศึกษาปรากฏดังนี้

ผู้วิจัยได้สังเกตพฤติกรรมของผู้เรียนในช่วงสัปดาห์ที่ 1 – 4 พบว่ามีพฤติกรรมการเข้าชั้นเรียน สาย ขาดเรียนบ่อย ไม่ตั้งใจเรียน พูดคุยกันเอง โดยไม่ยอมจดบันทึกเนื้อหาที่ผู้สอนบรรยาย จากการทดสอบก่อนการเรียน (pre-test) พบว่า คะแนนส่วนใหญ่อยู่ในระดับปานกลาง (13 - 18 คะแนน) คิดเป็นร้อยละ 69.23 คะแนนอยู่ในระดับพอใช้ (7 - 12 คะแนน) คิดเป็นร้อยละ 17.31 และคะแนนอยู่ในระดับดี (19 - 24 คะแนน) คิดเป็นร้อยละ 13.46 ตามลำดับ แสดงให้เห็นถึงพื้นฐานความรู้ก่อนการเรียนของนักศึกษาชั้นปีที่ 4 เกี่ยวกับธุรกิจทางอากาศอยู่ในระดับปานกลาง ภายหลังจากการปรับปรุงพฤติกรรมการเรียนในชั้นเรียนและการส่งงานแล้ว ได้ทำการทดสอบหลังการเรียน (post-test) พบว่า คะแนนส่วนใหญ่อยู่ในระดับดี (19 - 24 คะแนน) คิดเป็นร้อยละ 50 คะแนนอยู่ในระดับปานกลาง (13 - 18 คะแนน) คิดเป็นร้อยละ 46.16 และคะแนนอยู่ในระดับพอใช้ คิดเป็นร้อยละ 1.92 ตามลำดับ เมื่อเปรียบเทียบผลคะแนนทดสอบก่อนการเรียน (Pre-test) และคะแนนทดสอบหลังการเรียน (post-test) แสดงให้เห็นว่าหลังจากปรับปรุงพฤติกรรมในชั้นเรียน จะส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาดีขึ้น

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
กิตติกรรมประกาศ	ก
บทคัดย่อ	ข
สารบัญ	ค
สารบัญตาราง	ง
บทที่ 1 บทนำ	
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	2
ขอบเขตในการศึกษา	1
คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย/นิยามศัพท์เฉพาะ	2
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	2
กรอบแนวคิดในการศึกษา	2
บทที่ 2 แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	
เอกสารเกี่ยวกับการปรับพฤติกรรมในชั้นเรียน	3
เอกสารเกี่ยวกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	4
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	6

บทที่ 3 วิธีการดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	8
เครื่องมือที่ใช้	8
ขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือ	8
การเก็บรวบรวมข้อมูล	9
การวิเคราะห์ข้อมูล	9
สถิติที่ใช้ในการวิจัย	9

บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	10
----------------------	----

บทที่ 5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

สรุปผลการวิจัย	15
อภิปรายผล	16
ข้อเสนอแนะจากงานวิจัย	16

บรรณานุกรม	21
------------	----

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	ผลการเปรียบเทียบระหว่างแบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน	10
2	สรุปผลคะแนนจากการเปรียบเทียบผลระหว่างแบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน	12
3	ค่าเฉลี่ยคะแนนทดสอบก่อนการเรียน (Pre-test)	12
4	ค่าเฉลี่ยคะแนนทดสอบหลังการเรียน (post-test)	12

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ในสังคมปัจจุบันที่มีการเปลี่ยนแปลงในทุก ๆ ด้าน ทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมือง การปกครอง จึงจำเป็นต้องอาศัยองค์ประกอบต่าง ๆ มาเกื้อหนุนกัน ซึ่งต้องมีการพัฒนาโดยต้องคำนึงถึงทรัพยากรที่มีคุณภาพและสิ่งที่สำคัญที่สุดคือทรัพยากรบุคคลที่มีคุณภาพ โดยจะต้องมีคุณสมบัติด้านสมรรถภาพทางร่างกายและจิตใจที่ดี มีสติปัญญา มีความรู้ความสามารถ มีความอดทน ขยันขันแข็ง ไม่ย่อท้อต่อความยากลำบาก กล้าเผชิญปัญหาและอุปสรรคด้วยความมุ่งมั่น ถ้ามนุษย์ทุกคนมีคุณสมบัติดังกล่าวก็จะเป็นผู้มีวินัยในตนเอง ซึ่งจะเป็นวัฒนธรรมที่ทุกคนในสังคมต้องปฏิบัติ เพราะจะทำให้สังคมอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข วินัยจึงเป็นคุณธรรมที่ควรสร้างและปลูกฝังให้ทุกคนใช้เป็นแนวทางสำหรับบังคับพฤติกรรมของตนเอง ทำให้บรรลุตามจุดหมายของชีวิตและประสบความสำเร็จในชีวิต เพราะฉะนั้นครูควรสร้างสรรควินัยให้แก่นักเรียน เมื่อนักเรียนมีวินัย มีความรับผิดชอบในหน้าที่ของตนจะทำให้สามารถควบคุมพฤติกรรมของตนให้เป็นไปในทางที่ดีงาม จึงควรมีการปลูกฝังให้ยึดถือและปฏิบัติอย่างเคร่งครัด ถ้าหากในสังคมไม่มีการปลูกฝังและพัฒนาเด็กให้มีวินัยและมีคุณภาพแล้ว การพัฒนาสังคมและประเทศก็จะเป็นไปอย่างไม่มีประสิทธิภาพจึงควรต้องปลูกฝังวินัยในตนเองให้เป็นพื้นฐานในที่สุดก็จะสามารถพัฒนาประเทศชาติให้มีความก้าวหน้ามากยิ่งขึ้น

ดังนั้น การศึกษาจึงเป็นสิ่งที่สำคัญและมีความจำเป็นอย่างมากในการที่จะพัฒนาให้มนุษย์มีประสิทธิภาพและศักยภาพสูงสุด ประกอบกับปัจจุบันการจัดการเรียนการสอน ผู้สอนได้นำเสนอโดยใช้โปรแกรม Microsoft office : power point ในการบรรยาย ปรากฏว่านักศึกษาไม่สนใจที่จะฟังการบรรยาย และไม่จดบันทึกการเรียนการสอน และไม่สนใจที่จะอ่านหนังสือเพิ่มเติม เนื่องจากมี power point สำหรับอ่านสรุปก่อนสอบ นอกจากนี้ยังมีพฤติกรรมขาดความรับผิดชอบในการส่งรายงาน การบ้านและงานที่ได้มอบหมายอีกด้วย ส่งผลให้ผลการเรียนของนักศึกษาลดต่ำลงเรื่อย ๆ ดังนั้น ผู้วิจัยจึงมุ่งที่จะทำการปรับพฤติกรรมในชั้นเรียน และศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังจากที่ได้ทำการปรับพฤติกรรมการเรียนในชั้นเรียนว่ามีความแตกต่างกันหรือไม่

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อปรับพฤติกรรมการเรียนและการส่งงานของนักศึกษารายวิชาธุรกิจทางอากาศ
2. เพื่อวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภายหลังการปรับพฤติกรรมการเรียนและการส่งงาน

ขอบเขตของการวิจัย

1. ขอบเขตเนื้อหา

เนื้อหาที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า เป็นบทเรียนในรายวิชาธุรกิจทางอากาศ โดยแบ่งเป็น 2 ช่วง คือ ช่วงที่ 1 (ก่อนสอบระหว่างภาค) บทที่ 1 - 3 ช่วงที่ 2 (หลังสอบระหว่างภาค) บทที่ 4 - 7

2. ขอบเขตประชากร

นักศึกษาชั้นปีที่ 4 หลักสูตรฯ สาขาวิชาการท่องเที่ยว ที่ลงทะเบียนเรียนรายวิชาธุรกิจทางอากาศ ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2558 จำนวน 52 คน ซึ่งได้มาจากการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

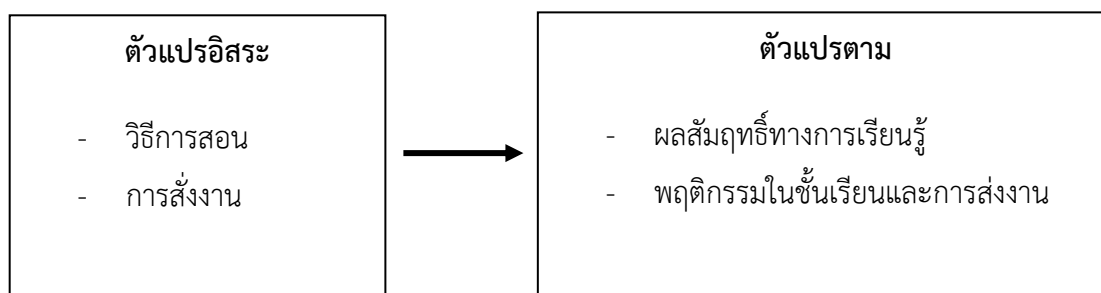
นิยามศัพท์เฉพาะ

การปรับปรุงพฤติกรรม คือ การปรับเปลี่ยนพฤติกรรมของนักศึกษาระหว่างการเรียนในชั้นเรียน ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง ผลการทดสอบหลังการเรียน ภายหลังการปรับปรุงพฤติกรรม

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ได้วิธีการสอนเพื่อปรับปรุงพฤติกรรมผู้เรียนให้เป็นผู้ที่มีวินัยต่อตนเองและมีความรับผิดชอบ จะทำให้นักศึกษาสนใจ และมีความขยันอดทนมากขึ้น
2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนดีขึ้น

กรอบแนวคิด

บทที่ 2

แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาการปรับพฤติกรรมการเรียนรู้ในชั้นเรียนและการส่งงาน ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวความคิด ทฤษฎี และเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อนำมาใช้เป็นแนวทางในการกำหนดกรอบแนวความคิดในการศึกษา ดังนี้

1. เอกสารเกี่ยวกับการปรับพฤติกรรมในชั้นเรียน
2. เอกสารเกี่ยวกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
3. เอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. เอกสารเกี่ยวกับการปรับพฤติกรรมในชั้นเรียน

1.1 ความหมายของการปรับพฤติกรรม

ประเทือง ภูมิภักทราคม (2540, อ้างถึงในขวัญเฉลิม ต้นประเสริฐ : 2553) ได้อธิบายว่า การปรับพฤติกรรม หมายถึง การประยุกต์หลักการพฤติกรรมหรือหลักการเรียนรู้เพื่อเปลี่ยนแปลงแก้ไขพฤติกรรมโดยเน้นที่พฤติกรรมที่สามารถสังเกตเห็นได้หรือวัดได้เป็นสำคัญ และมีความเชื่อพื้นฐานว่าพฤติกรรมปกติและไม่ปกติพัฒนามาจากหลักการเรียนรู้

Mikulas (1978, อ้างถึงในขวัญเฉลิม ต้นประเสริฐ : 2553) ให้ความหมายของการปรับพฤติกรรมไว้ว่า การปรับพฤติกรรม คือ การประยุกต์หลักการพฤติกรรมที่ได้จากการทดลองเพื่อแก้ปัญหาพฤติกรรม

ดังนั้นจึงสามารถสรุปได้ว่า การปรับพฤติกรรม (Behavior Modification) หมายถึง การนำเอาหลักการแห่งพฤติกรรม (Behavior Principles) ประยุกต์ใช้เพื่อเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมอย่างเป็นระบบ โดยเน้นที่พฤติกรรมที่สามารถสังเกต และวัดได้เป็นสำคัญ

1.2 แนวคิดการปรับพฤติกรรม

บี.เอฟ. สกินเนอร์ (1938, อ้างถึงในสมโภชน์ เอี่ยมสุภาษิต : 2549) กล่าวว่า แนวคิดที่อยู่บนพื้นฐานทฤษฎีการเรียนรู้แบบวางเงื่อนไขการกระทำมี 2 แนวคิด ดังนี้

1) แนวคิดในการให้แรงเสริม (Reinforcement) การให้แรงเสริมเป็นวิธีการปรับพฤติกรรม โดยอาศัยหลักการเรียนรู้ของสกินเนอร์ โดยเน้นให้เห็นถึงความสำคัญของการให้แรงเสริมที่ว่า “การกระทำใด ๆ ที่ได้รับแรงเสริม การกระทำนั้น ๆ มีแนวโน้มที่จะเพิ่มขึ้น แต่การกระทำใด ๆ ที่ไม่ได้รับ แรงเสริม การกระทำนั้น ๆ มีแนวโน้มที่จะลดลงและหายไปในที่สุด” การให้แรงเสริมแบ่งเป็น 2 ประเภท คือ การให้แรงเสริมบวก และการให้แรงเสริมลบ

1.1) การให้แรงเสริมบวก (Positive Reinforcement) หมายถึง การให้สิ่งเร้าที่ทำให้ พฤติกรรมที่พึงประสงค์เพิ่มขึ้น หรือการให้สิ่งที่เป็นที่บุคคลพอใจ สบายใจเมื่อบุคคลมีพฤติกรรมที่พึงประสงค์

สิ่งที่ทำให้พฤติกรรมเพิ่มขึ้น เรียกว่า “ตัวแรงเสริมบวก” (Positive rein forcer) ได้แก่ ขนม ลูกกวาด อาหาร ของเล่น คำชมเชย กิจกรรมที่เด็กชอบ สิ่งเหล่านี้อาจจะเรียกว่า “รางวัล”

1.2) การให้แรงเสริมลบ (Negative Reinforcement) หมายถึง การเพิ่มความถี่ ของพฤติกรรมโดยการขจัดสิ่งเร้าที่บุคคลไม่พึงพอใจออกไปทันทีที่บุคคลแสดงพฤติกรรมที่พึงประสงค์ หรือ การที่พฤติกรรมของบุคคลเพิ่มขึ้นเพราะพฤติกรรมที่บุคคลแสดงออกมานั้นสามารถลดถอนสิ่งเร้าที่ไม่พึงพอใจ (Aversive Stimulus) แรงเสริมเชิงลบกับการลงโทษ(Punishment)นั้นคล้ายกันแต่ ไม่เหมือนกัน ถ้าพูดกันโดยทั่ว ๆ ไป แล้วการลงโทษเป็นการทำให้เด็กเจ็บปวด เช่น การเขียนตี ดุ ด่า ในทางจิตวิทยานั้น การลงโทษหมายถึงการให้เด็กได้รับประสบการณ์ที่เจ็บปวดหรือประสบการณ์ ที่เด็กไม่พึงปรารถนา แต่การให้แรงเสริมลบนั่น หมายถึงการที่เด็กพยายามขจัดสิ่งที่ทำให้เขา เจ็บปวดให้หายไป

2) แนวคิดในการควบคุมตนเอง การควบคุมตนเองเป็นเทคนิคที่บุคคลปรับเปลี่ยน พฤติกรรม ของตนเองด้วยการระงับการแสดงพฤติกรรมบางอย่าง ซึ่งให้ผลน่าพึงพอใจในปัจจุบันแล้วแสดงพฤติกรรม บางอย่างเพื่อให้ได้รับผลที่น่าพึงพอใจในปัจจุบัน ผลกรรมทั้งทางบวกและลบที่เกิดจากพฤติกรรมทำให้เกิด พฤติกรรม 2 ประเภท คือ 1) พฤติกรรมที่ควบคุมพฤติกรรม (Controlling behavior) 2) พฤติกรรมที่ ถูกควบคุม (Controlled Behavior) โดยเน้นการควบคุมพฤติกรรมที่สังเกตเห็นได้อย่างชัดเจนที่เกี่ยวข้อง กับความเจ็บปวด หรือความไม่สบายกาย การบังคับควบคุมกลามเนื้อ แต่ไม่สนใจสิ่งที่อยู่ภายในตัว บุคคล การระงับพฤติกรรม (Restraint) อันเป็นวิธีการควบคุมตนเองจะได้ผลดีถ้าได้รับโทษหรือสิ่งที่ไม่พึง พพอใจ ส่วนการเพิ่มพฤติกรรมจะได้ผลดีเมื่อได้รับผลกรรมที่พึงพอใจ การควบคุมตนเอง มีหลักในการ พิจารณาพฤติกรรม คือ พิจารณาพฤติกรรม 2 ลักษณะที่ ตรงข้ามกัน ลักษณะแรกเป็นพฤติกรรมที่ไม่พึง ประสงค์หรือพฤติกรรมที่เป็นปัญหาซึ่งบุคคลมักจะกระทำในระดับสูง อีกลักษณะหนึ่ง พฤติกรรมที่พึงประ สงค์ซึ่งบุคคลมักจะกระทำในระดับต่ำ การฝึกควบคุมตนเองนั้นมักจะใช้การลดพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ และเพิ่มพฤติกรรมที่พึงประสงค์ที่มีลักษณะตรงกันข้ามกันควบคู่ไปด้วย เช่น ลดพฤติกรรมชุกชอนไห้น้อยลง ในขณะเดียวกันก็เพิ่ม พฤติกรรมที่ตั้งใจเรียนไปด้วย แนวทางในการควบคุมตนเอง มี 2 แนวทาง ดังนี้

2.1) การควบคุมสิ่งเร้า คือ การเปลี่ยนแปลงสิ่งเร้าที่เคยกระตุ้นให้บุคคลแสดง พฤติกรรมที่ ไม่เหมาะสมให้เป็นสิ่งเร้าใหม่มากระตุ้นให้บุคคลแสดงพฤติกรรมที่เหมาะสม นับได้ว่าเป็นการเปิดโอกาส ให้บุคคลแสดงพฤติกรรมที่เหมาะสมในสภาพการณ์ใหม่ที่เหมาะสมโดยหลักการเชื่อมโยงระหว่างสิ่งเร้ากับ พฤติกรรม ทำให้บุคคลเรียนรู้ความสัมพันธ์ระหว่างสิ่งเร้าที่ทำให้เกิด พฤติกรรมที่เป็นปัญหา เมื่อนำ สิ่งเร้านั้นออกไปพฤติกรรมที่เป็นปัญหาก็จะไม่เกิดขึ้นเมื่อบุคคลเรียนรู้ ความสัมพันธ์ระหว่างสภาพการณ์ ใหม่กับพฤติกรรมที่เหมาะสมบุคคลก็จะจัดสภาพการณ์สิ่งเร้าใหม่ เพื่อให้ตนเองมีพฤติกรรมที่เหมาะสม การจัดสภาพการณ์สิ่งเร้าใหม่จึงเป็นการลดความแรงของ สัญญาณแนะทำให้เกิดพฤติกรรมที่เป็นป ญหา หรือบุคคลอาจจะหลีกเลี่ยงสิ่งเร้า หรือสภาพการณ์ที่ เป็นสัญญาณแนะพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์

2.2) การควบคุมผลกรรม คือ การให้ผลกรรมตนเองหลังจากบุคคลได้แสดงพฤติกรรมที่พึง ประสงค์หรือพฤติกรรมเป้าหมายแล้วโดยตนเองเป็นผู้วางเงื่อนไขผลกรรมแก่ตนเอง การเพิ่มพฤติกรรมที่

พึงประสงค์จะกระทำได้ด้วยการให้แรงเสริมแก่ตนเองหรือการลงโทษตนเอง หลังจากเกิดพฤติกรรมหรือการลดพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมโดยการงดการเสริมแรงแก่ตนเอง หรือการลงโทษตนเอง วิธีการที่นิยมใช้ในการควบคุมตนเองส่วนใหญ่จะประกอบด้วยวิธีการหลายวิธี รวมกันเป็นกระบวนการของการควบคุมตนเอง เช่น การตั้งเป้าหมายด้วยตนเอง การสังเกตและบันทึกพฤติกรรมตนเอง การตั้งเกณฑ์มาตรฐานของตนเอง การประเมินตนเอง และการให้แรงเสริม ตนเอง การใช้วิธีการต่างๆ รวมกันย่อมก่อให้เกิดประสิทธิภาพมากกว่าการใช้วิธีการเดียว ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับสภาพการณ์และพฤติกรรมของบุคคลด้วยว่าจะใช้เทคนิคใดในสภาพการณ์ใด หรือพฤติกรรมใดจึงจะเหมาะสม การควบคุมตนเองให้มีประสิทธิภาพมากขึ้นนั้นผู้ที่ควบคุมตนเองจะต้องทราบ พฤติกรรมเป้าหมาย บุคคลจะต้องตั้งเป้าหมายด้วยตนเอง เป้าหมายจะเป็นเกณฑ์เชื่อมโยงไปถึงการ ให้แรงเสริมด้วยตนเอง เพื่อให้บุคคลรู้อาจต้องแสดงพฤติกรรมใด ในระดับใดจึงจะได้รับแรงเสริม การตั้งเป้าหมายจึงมีลักษณะการกำหนดเงื่อนไขการให้แรงเสริมตนเอง (Self-Determined Reinforcement) กระบวนการสำคัญที่ทำให้บุคคลแสดงพฤติกรรมเป้าหมายคือการเตือนตนเอง (Self-monitoring) ซึ่งประกอบด้วย การสังเกตพฤติกรรมตนเอง (Self-observation) ที่ช่วยให้บุคคล พิจารณาได้ว่าตนเองได้แสดงพฤติกรรมเป้าหมายหรือไม่และการบันทึกพฤติกรรมตนเอง (Self-Recording) ที่ทำให้บุคคลทราบทิศทางของพฤติกรรมและช่วยในการประเมินพฤติกรรมตนเอง (Self-evaluation)

วิธีการควบคุมตนเองที่บุคคลสามารถนำไปใช้ได้

- 1) สร้างพฤติกรรมที่เหมาะสมโดยการให้การเสริมแรงที่มีอำนาจเหนือกว่า ตัวเสริมแรงของพฤติกรรมที่เป็นปัญหา เพื่อให้บุคคล กระทำพฤติกรรมที่เหมาะสมนั้นมากขึ้น และลดพฤติกรรมที่เป็นปัญหานั้นลง
- 2) ให้ผลกรรมที่ไม่พึงพอใจแก่ตนเองต่อพฤติกรรมที่เป็นปัญหาเพื่อให้บุคคลลด พฤติกรรมนั้นลง และเรียนรู้ที่จะหลีกเลี่ยงผลกรรมนั้น
- 3) ลดขนาดหรือปริมาณของการเสริมแรงต่อพฤติกรรมที่เป็นปัญหาหรือยืดเวลาการเสริมแรงออกไป หรือเปลี่ยนเป็นการให้ผลกรรมทางลบหรือให้การเสริมแรงที่มีอำนาจน้อยกว่า การเสริมแรงต่อพฤติกรรมที่เหมาะสม
- 4) เปลี่ยนแปลงสิ่งแวดล้อมโดยการหลีกเลี่ยงสิ่งเร้าที่กระตุ้นให้เกิดพฤติกรรมที่เป็นปัญหา
- 5) ให้การเสริมแรงตนเองต่อพฤติกรรมที่เหมาะสม

วิธีการควบคุมตนเองด้วยวิธีการเตือนตนเอง (Self-Monitory) ของบุคคล ประกอบด้วย การสังเกตพฤติกรรมของตนเอง (Self-Recording) การสังเกตตนเองจะช่วยให้บุคคล สามารถพิจารณาได้ว่า พฤติกรรมเป้าหมายเกิดขึ้นหรือไม่ การบันทึกพฤติกรรมด้วยตนเองจะช่วยให้ บุคคลทราบทิศทางของ พฤติกรรม และเป็นข้อมูลสำหรับการประเมินพฤติกรรมตนเอง (Self-Evaluation) ว่าพฤติกรรมเป้าหมายเกิดขึ้นตรงตามเกณฑ์ที่จะให้การเสริมแรงหรือไม่และเมื่อบุคคล สามารถกระทำพฤติกรรมตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้จริงเสริมแรงตนเอง (Self-Reinforcement) ได้ทันทีหลังเกิดพฤติกรรม

แนวทางในการพัฒนาและเสริมสร้างจิตใจพฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับการควบคุมตน

1) การจัดการกับสาเหตุของพฤติกรรม บุคคลจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องศึกษาว่ามีสิ่งใดบางที่เป็นสาเหตุของพฤติกรรมที่ต้องการจะจัดหรือพฤติกรรม ที่มาขัดขวางการเกิดพฤติกรรมที่นาปรารถนาของตน กล่าวคือ บุคคลจะต้องมีการสังเกตตนเองว่าในสภาพใด เวลาอะไร และมีสิ่งใดมากระตุ้นที่ทำให้ตนกระทำพฤติกรรมนั้น ซึ่งมีขั้นตอนดังนี้คือ (1) การจำแนกพฤติกรรม (2) การสังเกต พฤติกรรม (3) การลงบันทึก (4) การประเมินผล (5) การกำหนดจุดมุ่งหมายในการปรับปรุงตนเอง (6) การให้สัญญาผูกมัดว่าจะกระทำ (7) การเปลี่ยนแปลงสภาพแวดล้อม

2) การเกิดและการคงอยู่ของพฤติกรรมเมื่อใช้สภาพแวดล้อมเป็นตัวกำหนด พฤติกรรมตามเป้าประสงค์แล้ว การจะเกิดพฤติกรรมใดบุคคลจะต้องฝึกฝนออกคำสั่งปฏิบัติให้แก่มันเอง ฝึกแสวงหาแนวทางและแนะนำตนเองให้ปฏิบัติ นอกจากนั้นควรมีการฝึกปฏิบัติโดยตรงด้วย โดยอาจจะฝึกกระทำพฤติกรรมนั้นในสถานการณ์จำลอง จนบุคคลทำพฤติกรรมนั้นได้อย่างคล่องแคล่ว ไม่เคอะเขินหรือติดขัด เช่น การฝึกการพูดที่สุภาพ ฝึกสร้างมนุษยสัมพันธ์ ฝึกทำ พฤติกรรมที่ปรารถนาแทนพฤติกรรมที่เป็นปัญหา เป็นต้น นอกจากการฝึกกระทำจริงแล้ว บุคคล อาจจะฝึกสร้างมโนภาพว่าตนได้กระทำพฤติกรรม ในสถานการณ์หนึ่ง ๆ หรือให้เก็บตัวแบบกระทำด้วยก็ยิ่งดี ในกรณีที่จะต้องงดการกระทำพฤติกรรมที่ไม่นาปรารถนาเป็นเวลานานหรือรอคอยรางวัล ควรหันเหความสนใจไปจากเหตุการณ์นั้น โดยการทำกิจกรรมอื่น ๆ แทนเป็นการฆ่าเวลาและเกิดความเพลิดเพลินจะทำให้เกิดการงดเว้นได้นาน หรือรอคอยได้นาน ส่วนการทำพฤติกรรมที่นาปรารถนา นั้นเข้า ๆ เป็นระยะเวลานานได้ ควรมีการให้รางวัลตนเองด้วย

3) ผลของพฤติกรรม พฤติกรรมที่นาปรารถนาจะเกิดบ่อย ๆ ได้ ควรเป็นพฤติกรรมที่นำไปสู่ผลดีที่บุคคลต้องการ ถ้าในกรณีที่พฤติกรรมนั้นไม่ก่อให้เกิดผลดีจากภายนอก กล่าวคือไม่มีผู้คอยให้รางวัล ชมเชยหรือยกย่อง บุคคลก็ควรจัดการให้รางวัล ชมเชยหรือยกย่องตนเองได้ การให้รางวัล ตนเองอาจทำได้ 2 แบบ คือให้ในสิ่งที่ตนต้องการ เช่น เวลาพักผ่อน อาหารที่ชอบ เสื้อผ้าสวย และ รางวัลอีกรูปแบบหนึ่งคือ การลดหรือขจัดสภาพที่ตนเองไม่ปรารถนา เช่น ขจัดสภาพความเจ็บเหงา ด้วยเพลงเบา ๆ เปิดพัดลมไล่ความร้อนอบอ้าว

สมโภชน์ เอี่ยมสุภาษิต (2541, อ้างถึงในขวัญเฉลิม ต้นประเสริฐ : 2553) ได้กล่าวถึงขั้นตอนในการดำเนินการจัดการวางเงื่อนไขการกระทำตามแบบการวิเคราะห์พฤติกรรมว่ามีอยู่ 6 ขั้นตอนที่สำคัญดังนี้

1) การกำหนดพฤติกรรมเป้าหมาย (Defining the Target Behavior) โดยจะต้องกำหนดให้เฉพาะเจาะจง สังเกตได้ และวัดได้ แต่ไม่อยู่ในรูปแบบของการตีตรา หรือบอกถึงลักษณะของบุคลิภาพมากกว่าเป้าหมาย

2) การรวบรวมและบันทึกข้อมูลเส้นฐาน (Collecting and Recording Baseline Data) คือ การเก็บรวบรวมและบันทึกข้อมูลเส้นฐาน ทำให้แน่ใจว่าพฤติกรรมเป้าหมายนั้นเป็นปัญหาจริงเพื่อ

ประเมินโปรแกรมการปรับพฤติกรรม และเป็นข้อมูลป้อนกลับ และช่วยให้การปรับพฤติกรรมมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

3) การวิเคราะห์พฤติกรรม (Behavior Analysis)

4) การกำหนดสิ่งที่มีศักยภาพเป็นตัวเสริมแรง (Identifying Potential Reinforces) ซึ่งจะต้องระลึกละเอียดว่าคนเราทุกคนแตกต่างกันความต้องการก็ย่อมแตกต่างกัน

5) วางแผนและดำเนินการเปลี่ยนแปลงเงื่อนไขพฤติกรรม (Planning and Implementing the Intervention) การวางแผนจะขึ้นอยู่กับเงื่อนไขของพฤติกรรมเป้าหมายที่กำหนด

6) ประเมินประสิทธิภาพของการดำเนินการปรับพฤติกรรม (Evaluating the Effects of Intervention) เป็นการรวบรวมข้อมูลภายหลังจากการดำเนินการปรับพฤติกรรมแล้ว

ดังนั้นจึงสามารถสรุปได้ว่า แนวคิดในการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมต้องมีการวางแผนเงื่อนไขการกระทำและทำตามขั้นตอนเพื่อให้สามารถปรับเปลี่ยนพฤติกรรมของนักศึกษาได้

1.3 วิธีการปรับพฤติกรรม

ประเทือง ภูมิภักทราคม (2540, อ้างถึงในขวัญเฉลิม ต้นประเสริฐ : 2553) ได้กล่าวถึง วิธีการปรับพฤติกรรม สามารถกระทำได้หลากหลายวิธี ซึ่งสามารถเลือกใช้วิธีการให้เหมาะสมกับผู้เรียนหรือกลุ่มเป้าหมายที่ต้องการปรับพฤติกรรม โดยทั่วไปนิยมใช้ 5 วิธี ดังนี้

1) แรงเสริมเชิงบวก (Positive Reinforcement) เป็นวิธีการที่เสริมแรงเพื่อให้ผู้เรียนแสดงพฤติกรรมที่ต้องการออกมาอย่างสม่ำเสมอ เช่น การชมเชยเมื่อตอบคำถามได้ถูกต้อง เป็นต้น

2) แรงเสริมเชิงลบ (Negative Reinforcement) เป็นวิธีการที่เสริมแรงในทางลบ เพื่อให้ผู้เรียนแสดงพฤติกรรมที่ต้องการออกมา โดยการหลีกเลี่ยงการกระทำอีกสิ่งหนึ่ง เช่น กำหนดแบบฝึกหัด 2 ส่วน ให้ผู้เรียนเลือกทำเพียงส่วนใดส่วนหนึ่งเท่านั้น แต่ถ้าผู้เรียนคนใดเลือกทำทั้ง 2 ส่วน จะมีคะแนนพิเศษให้ เป็นต้น

3) การหยุดยั้ง (Extinction) เป็นวิธีการที่ผู้สอนงดการให้รางวัล คำชมเชยต่อพฤติกรรมในชั้นเรียนที่ไม่พึงประสงค์ และใช้วิธีเสริมแรงเชิงบวกควบคู่ไปด้วย แต่วิธีการนี้เหมาะสำหรับพฤติกรรมที่ไม่รุนแรง เช่น การคุยในชั้นเรียน ผู้สอนจะทำการเพิกเฉยต่อพฤติกรรมดังกล่าว แต่เมื่อผู้เรียนที่คุยในชั้นเรียนสามารถตอบคำถามถูกต้อง ก็ให้คำชมเชยหรือรางวัล เป็นต้น

4) การทำสัญญากับผู้เรียน (Behavioral contract) เป็นวิธีการผู้สอนทำสัญญากับผู้เรียน เช่น หากผู้เรียนจดบันทึกการบรรยายในสมุดและส่งท้ายชั่วโมงครบทุกสัปดาห์ จะได้รับคะแนนจิตพิสัย 5 คะแนน เป็นต้น

5) การลงโทษ (Punishment) เป็นวิธีการที่ผู้สอนพยายามขจัดพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ในชั้นเรียนออกไป โดยการตำหนิ หักคะแนน หรือการลงโทษทางกาย เช่น เมื่อผู้เรียนขาดเรียนในสัปดาห์ใด จะต้องเขียนสรุปบทเรียนของสัปดาห์นั้นๆ ด้วยลายมือลงในกระดาษ A4 จำนวน 1 แผ่น เป็นต้น

ปี.เอฟ.สกินเนอร์ (1938, อ้างถึงในสมโภชน์ เอี่ยมสุภาษิต : 2549) การปรับพฤติกรรม (Behavior Modification) คือ การประยุกต์หลักการเรียนรู้เพื่อเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของบุคคล โดยใช้เทคนิคหรือวิธีการใดวิธีการหนึ่งหรือหลายวิธีการประสมประสานกันเพื่อปรับเปลี่ยนพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ให้เป็นพฤติกรรมที่พึงประสงค์ตลอดทั้งการสร้างสรรค์และเสริมสร้างให้เกิดพฤติกรรมที่พึงประสงค์ โดยเน้นพฤติกรรมที่สามารถสังเกตได้หรือวัดได้ และมีความเชื่อพื้นฐาน 2 ประการ คือ

1. พฤติกรรมปกติหรือพฤติกรรมผิดปกติ พัฒนามาจากหลักการเดียวกันคือจากหลักการเรียนรู้ แต่ทั้งนี้ต้องไม่รวมถึงพฤติกรรมที่เกิดจากความผิดปกติของร่างกายและระบบประสาท
2. พฤติกรรมสามารถเปลี่ยนแปลงแก้ไขได้โดยหลักการเรียนรู้เช่นเดียวกัน หลักการปรับพฤติกรรม ส่วนใหญ่พัฒนามาจากทฤษฎีการเรียนรู้ที่ 3 ทฤษฎี คือ (1) ทฤษฎีการเรียนรู้เงื่อนไขสิ่งเร้า (Classical conditioning) (2) ทฤษฎีการเรียนรู้เงื่อนไขผลกรรม (Operant conditioning) (3) ทฤษฎีการเรียนรู้เงื่อนไขการสังเกต (Observational conditioning) สำหรับการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมในสภาพการเรียนการสอนและการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมเป็นกลุ่ม

ดังนั้นจึงสามารถสรุปได้ว่า การปรับพฤติกรรมมีหลากหลายวิธีแต่ต้องเลือกใช้วิธีที่เหมาะสมกับผู้เรียนหรือผู้ที่ต้องการจะปรับเปลี่ยนพฤติกรรมนั้น ๆ

1.4 ลักษณะของการปรับพฤติกรรม

สมโภชน์ เอี่ยมสุภาษิต (2541, อ้างถึงในวรณี เจตจำนงนุช : 2553) ได้อธิบายเกี่ยวกับลักษณะสำคัญของการปรับพฤติกรรมไว้ดังนี้

- 1) มุ่งที่พฤติกรรมโดยตรง โดยที่พฤติกรรมนั้นต้องสังเกตเห็นได้ และวัดได้ตรงกันด้วยเครื่องมือที่เป็นวัตถุวิสัย ไม่ว่าการตอบสนองนั้นเป็นภายในหรือภายนอกก็ตาม
- 2) ไม่ใช้คำที่เป็นการตีตรา นอกจากจะมีความหมายกว้าง ไม่มีความชัดเจน ยากต่อการสังเกตให้ตรงกัน และยากต่อการจัดโปรแกรมการปรับพฤติกรรมให้บรรลุเป้าหมายได้ การตีตราอาจทำให้เด็กหรือผู้ปกครองเกิดความอับอายแล้วจะส่งผลให้เด็กเลือกแสดงพฤติกรรมตามที่ถูกตีตราได้
- 3) พฤติกรรมไม่ว่าจะเป็นพฤติกรรมที่ปกติหรือปกติ ก็ตาม ย่อมเกิดจากการเรียนรู้ในอดีตทั้งสิ้น ดังนั้นพฤติกรรมเหล่านี้สามารถเปลี่ยนแปลงได้โดยกระบวนการเรียนรู้
- 4) การปรับพฤติกรรมจะเน้นสภาพ และเวลาในปัจจุบันเท่านั้น เมื่อวิเคราะห์ได้ว่าสิ่งเร้าและผลกระทบใดที่ทำให้พฤติกรรมนั้นเกิดบ่อยหรือลดลงในสภาพปัจจุบัน ก็สามารถปรับสิ่งเร้าและผลกระทบให้เหมาะสมยิ่งขึ้น เพื่อทำให้พฤติกรรมดังกล่าวเปลี่ยนแปลงไปตามเป้าหมายที่ต้องการ
- 5) การปรับพฤติกรรมนั้นจะเน้นวิธีการทางบวกมากกว่าวิธีการลงโทษ เนื่องจากเป้าหมายของการปรับพฤติกรรมเน้นการเพิ่มพฤติกรรมที่พึงประสงค์ จึงจำเป็นต้องใช้วิธีการทางบวก เพราะเป็นวิธีการที่มีประสิทธิภาพ ทั้งยังได้ก่อให้เกิดปัญหาทางอารมณ์น้อยกว่าวิธีการลงโทษ

6) วิธีการปรับพฤติกรรมนั้น สามารถใช้ได้อย่างเหมาะสมตามลักษณะของปัญหาแต่ละบุคคล เพราะคนแต่ละคนมีความแตกต่างกัน ดังนั้นในการดำเนินการปรับพฤติกรรมจึงต้องคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลด้วย

7) วิธีการปรับพฤติกรรมเป็นวิธีการที่ได้รับการพิสูจน์มาแล้วว่า มีประสิทธิภาพและได้ผลโดยวิธีการทางวิทยาศาสตร์

2. เอกสารเกี่ยวกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

2.1 ความหมาย

พัชฌณี ดวงเนตร (2552 : 636) ได้ให้ความหมายว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง สิ่งที่เกิดจากการได้เรียนรู้ ผูกพัน ในวิชาต่าง ๆ ที่ได้เรียนมาแล้ว

ซวาล แพรัตกุล (2516 : 15) ได้ให้ความหมายว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง ความสำเร็จในด้านความรู้ ทักษะ และสมรรถภาพด้านต่าง ๆ ของสมอง ผลสัมฤทธิ์การเรียนควรจะประกอบด้วยสิ่งสำคัญอย่างน้อยสามสิ่ง คือ ความรู้ ทักษะ และสมรรถภาพสมองในด้านต่าง ๆ

กรมวิชาการ (2521 : 11) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง ความสำเร็จหรือความสามารถในการกระทำใด ๆ ที่ต้องอาศัยทักษะหรือมีคุณะนั้นก็ต้องอาศัยความรู้ในวิชาหนึ่งวิชาใดโดยเฉพาะ

จากความหมายข้างต้น ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง ความสำเร็จที่เกิดจากการเรียนรู้ในรายวิชาใดวิชาหนึ่ง ซึ่งต้องอาศัยองค์ประกอบในด้านความรู้ ทักษะ และสมรรถภาพทางสมองในด้านต่าง ๆ

2.2 ปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

Bloom (1976 : 42, อ้างถึงใน นภาพรณ จันทศัพท์ : 2548) ได้กล่าวถึงตัวแปรที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนว่ามี 3 ตัวแปร คือ

1) พฤติกรรมด้านความรู้ ความคิด หมายถึง ความสามารถทั้งหลายของผู้เรียน ซึ่งประกอบด้วยความถนัดและพื้นฐานเดิมของผู้เรียน

2) คุณลักษณะด้านจิตพิสัย หมายถึง สภาพการณ์หรือแรงจูงใจที่จะทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ใหม่ ได้แก่ ความสนใจ ทศนคติที่มีต่อเนื้อหาวิชาที่เรียน และระบบการเรียน ความคิดเห็นเกี่ยวกับตนเอง และลักษณะบุคลิกภาพ

3) คุณภาพการสอน ได้แก่ การได้รับคำแนะนำ การมีส่วนร่วมในการเรียนการสอน การเสริมแรงจากครู การแก้ไขข้อผิดพลาด และรู้ผลว่าตนเองกระทำถูกต้องหรือไม่

Klausmeir (1961 : 28 – 29 อ้างถึงใน อุทัย แข็งกลาง 2547 : 14) กล่าวว่า คุณลักษณะของผู้เรียนเป็นสิ่งที่สำคัญที่สุดในการที่จะอธิบายถึงประสิทธิภาพการเรียนรู้ โดยที่คุณลักษณะของผู้เรียนจะต้องประกอบด้วย (1) วุฒิภาวะทางสมอง ที่เกี่ยวข้องกับความสามารถทางสติปัญญา ความสามารถทางด้านความรู้ความคิด (2) วุฒิภาวะทางกายภาพ ที่เกี่ยวข้องกับความสามารถทางทักษะ รวมทั้ง

สุขภาพ (3) คุณลักษณะทางด้านจิตใจ ที่รวมความสนใจ ทักษะคิด ค่านิยม และบุคลิกภาพ (4) เพศ (5) อายุ (6) ภูมิหลังทางบ้านและสังคม

ปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน จะต้องอาศัยตัวแปรที่สำคัญคือ พฤติกรรมด้านความรู้ คุณลักษณะด้านจิตพิสัย และคุณภาพการสอนของครูผู้สอน

2.3 แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

นักการศึกษาหลายท่านได้ให้ความหมายของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนไว้ดังนี้

สมนึก ภัททิยธนี (2546 : 78 - 82) ได้ให้ความหมายของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนว่า หมายถึง แบบทดสอบวัดสมรรถภาพทางสมองต่างๆ ที่นักเรียนได้รับการเรียนรู้ผ่านมาแล้ว ซึ่งแบ่งได้เป็น 2 ประเภท คือ แบบทดสอบที่ครูสร้างกับแบบทดสอบมาตรฐาน แต่เนื่องจากครูต้องทำหน้าที่วัดผลนักเรียน คือเขียนข้อสอบวัดผลสัมฤทธิ์ที่ตนได้สอน ซึ่งเกี่ยวข้องโดยตรงกับแบบทดสอบที่ครูสร้างและมีหลายแบบแต่นิยมใช้มี 6 แบบ ดังนี้

- 1) ข้อสอบแบบอัตนัยหรือความเรียง ลักษณะทั่วไปเป็นข้อสอบที่มีเฉพาะคำถาม แล้วให้นักเรียนเขียนตอบอย่างเสรี เขียนบรรยายตามความรู้ และข้อคิดเห็นแต่ละคน
 - 2) ข้อสอบแบบกาถูก-ผิด ลักษณะทั่วไป ถือได้ว่าข้อสอบแบบกาถูก-ผิด คือ ข้อสอบแบบเลือกตอบที่มี 2 ตัวเลือก แต่ตัวเลือกดังกล่าวเป็นแบบคงที่และมีความหมายตรงกันข้าม เช่น ถูก-ผิด ใช่-ไม่ใช่ จริง-ไม่จริง เหมือนกัน-ต่างกัน เป็นต้น
 - 3) ข้อสอบแบบเติมคำ ลักษณะทั่วไปเป็นข้อสอบที่ประกอบด้วยประโยคหรือข้อความที่ยังไม่สมบูรณ์ให้ผู้ตอบเติมคำ หรือประโยค หรือข้อความลงในช่องว่างที่เว้นไว้นั้น เพื่อให้มีใจความสมบูรณ์และถูกต้อง
 - 4) ข้อสอบแบบตอบสั้น ๆ ลักษณะทั่วไป ข้อสอบประเภทนี้คล้ายกับข้อสอบแบบเติมคำ แต่แตกต่างกันที่ข้อสอบแบบตอบสั้น ๆ เขียนเป็นประโยคคำถามสมบูรณ์ (ข้อสอบเติมคำเป็นประโยคที่ยังไม่สมบูรณ์) แล้วให้ผู้ตอบเป็นคนเขียนตอบ คำตอบที่ต้องการจะสั้นและกะทัดรัดได้ใจความสมบูรณ์ไม่ใช่เป็นการบรรยายแบบข้อสอบอัตนัยหรือความเรียง
 - 5) ข้อสอบแบบจับคู่ ลักษณะทั่วไป เป็นข้อสอบเลือกตอบชนิดหนึ่งโดยมีคำหรือข้อความแยกจากกันเป็น 2 ชุด แล้วให้ผู้ตอบเลือกจับคู่ว่า แต่ละข้อความในชุดหนึ่ง (ตัวยืน) จะคู่กับคำ หรือข้อความใดในอีกชุดหนึ่ง (ตัวเลือก) ซึ่งมีความสัมพันธ์กันอย่างไรอย่างหนึ่งตามที่ถูกออกข้อสอบกำหนดไว้
 - 6) ข้อสอบแบบเลือกตอบ ลักษณะทั่วไป ข้อสอบแบบเลือกตอบนี้จะประกอบด้วย 2 ตอน ตอนนำหรือคำถามกับตอนเลือก ในตอนเลือกนี้จะประกอบด้วยตัวเลือกที่เป็นคำตอบถูกและตัวเลือกที่เป็นตัวลวง ปกติจะมีคำถามที่
- กำหนดให้นักเรียนพิจารณาแล้วหาตัวเลือกที่ถูกต้องมากที่สุดเพียงตัวเลือกเดียวจากตัวเลือกอื่น ๆ และคำถามแบบเลือกตอบที่นิยมใช้ตัวเลือกที่ใกล้เคียงกัน ดูเผิน ๆ จะเห็นว่าทุกตัวเลือกถูกหมด แต่ความจริงมีน้ำหนักรวมกันน้อยต่างกัน

พวงรัตน์ ทวีรัตน์ (2543 : 96) ได้กล่าวถึงแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในทำนองเดียวกันว่า หมายถึง แบบทดสอบที่วัดความรู้ของนักเรียนที่ได้เรียนไปแล้ว ซึ่งมักจะเป็นข้อคำถามให้นักเรียนตอบด้วยกระดาษและดินสอกับให้นักเรียนปฏิบัติจริง

จากความหมายของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่กล่าวมาแล้ว สรุปได้ว่าแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง แบบทดสอบที่วัดความรู้ความสามารถทางการเรียนด้านเนื้อหา ด้านวิชาการและทักษะต่าง ๆ ของวิชาต่าง ๆ

3. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

สุรกิจ คำวงศ์ปิ่น (2552 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยในชั้นเรียน เรื่องพฤติกรรมการณ์การเรียนของนักศึกษา คณะบริหารธุรกิจที่ลงทะเบียนเรียนวิชาหลักการบัญชีเบื้องต้น ในภาคการศึกษาที่ 2/2551 พบว่านักศึกษามีพฤติกรรมไม่เข้าเรียนอย่างสม่ำเสมอ ขาดการส่งงานหรือส่งงานไม่ครบตามที่ได้รับมอบหมาย ไม่ได้ทำแบบฝึกหัดด้วยตนเอง ไม่ใส่ใจในการทำแบบฝึกหัด โดยในภาพรวมพฤติกรรมต่าง ๆ เกิดจากการไม่เข้าเรียนอย่างสม่ำเสมอ และทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาอยู่ในระดับต่ำ

อารยา อินจันทร์ (2548 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยในชั้นเรียน เรื่องการปรับพฤติกรรมการณ์การขาดความรับผิดชอบของนักศึกษาชั้น ปวส. 2 แผนกวิชาการตลาด วิทยาลัยเทคนิคชัยภูมิด้วยการสอนแบบร่วมแรงร่วมใจ พบว่า ภายหลังจากปรับเปลี่ยนพฤติกรรมความรับผิดชอบในการเรียนการสอนแบบร่วมแรงร่วมใจและการปรับพฤติกรรมแบบยอมรับพฤติกรรมของผู้เรียนนั้น ผู้เรียนขาดความรับผิดชอบไม่ส่งงานตามกำหนดลดลง คิดเป็นร้อยละ 12.97 % ในบางกรณี บางรายที่ไม่พัฒนาขึ้นพบว่าปัญหาที่เกิดขึ้นเนื่องจากผู้เรียนมีภาระงานทางครอบครัวที่ต้องรับผิดชอบมาก ทำให้ไม่สามารถจัดการภาระงานที่ผู้สอนมอบหมายได้ทันตามกำหนดจำนวน 1 ราย ผู้สอนจึงใช้การยอมรับพฤติกรรมนั้นๆและให้ผู้เรียนเสนอเงื่อนไขร่วมกับครูผู้สอนโดยตกลงกันว่าให้ผู้เรียนส่งงานช้ากว่ากำหนดได้ 1 วันเป็นกรณีพิเศษ

เยี่ยม วรอินทร์ (2534 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาผลของการใช้แบบทดสอบย่อยแตกต่างกันและการบอกจุดประสงค์การเรียนรู้ ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 กลุ่มโรงเรียนบึงนาราง สปอ. โพทะเล สปจ.พิจิตร จำนวน 90 คน แบ่งเป็น 6 กลุ่ม โดยกลุ่มที่ 1,2,3 ได้รับการบอกจุดประสงค์การเรียนรู้ก่อนการสอน กลุ่มที่ 4,5,6 ไม่ได้รับการบอกจุดประสงค์การเรียนรู้ก่อนการสอน และกลุ่มที่ 1 กับกลุ่มที่ 4 ได้รับการทดสอบย่อยด้วยแบบทดสอบเลือกตอบมีตัวถูกตัวเดียว กลุ่มที่ 2 กับกลุ่มที่ 5 ได้รับการทดสอบย่อยด้วยแบบทดสอบเลือกตอบมีตัวถูกหลายตัว และกลุ่มที่ 3 กับกลุ่มที่ 6 ได้รับการทดสอบย่อยด้วยแบบทดสอบเลือกตอบแบบไม่กำหนดตัวถูกพบว่า

1. ปฏิสัมพันธ์ระหว่างการใช้แบบทดสอบย่อยที่ต่างกับการบอกจุดประสงค์การเรียนรู้ก่อนการสอน ไม่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์

2. นักเรียนที่ได้รับการทดสอบย่อยที่ต่างกันมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

3. นักเรียนที่ได้รับการบอกและไม่บอกจุดประสงค์การเรียนรู้ก่อนการสอนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ที่ต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

จุฑามาศ มนตรี (2543 : 69 - 70) ได้ศึกษาผลของความรู้ในการทดสอบย่อยที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เจตคติต่อการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ และความวิตกกังวลในการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนหนองพอกวิทยา จังหวัดร้อยเอ็ด จำนวน 111 คน แบ่งเป็น 3 กลุ่ม โดยที่กลุ่มที่ 1 ได้รับการทดสอบย่อยทุกจุดประสงค์การเรียนรู้ กลุ่มที่ 2 ได้รับการทดสอบย่อยทุกเนื้อหาย่อย และกลุ่มที่ 3 ได้รับการทดสอบย่อยทุกสัปดาห์ เครื่องมือที่ใช้คือ แบบทดสอบย่อย แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ และแบบสอบถามวัดความวิตกกังวลในการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ ผลการวิจัยพบว่า

1. นักเรียนที่ได้รับการความรู้ในการทดสอบย่อยที่ต่างกันมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยนักเรียนที่ได้รับการทดสอบย่อยทุกสัปดาห์มีค่าเฉลี่ยคะแนนสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่านักเรียนที่ได้รับการทดสอบย่อยทุกเนื้อหาย่อยและนักเรียนที่ได้รับการทดสอบย่อยทุกจุดประสงค์การเรียนรู้

2. นักเรียนที่ได้รับการความรู้ในการทดสอบย่อยที่ต่างกันมีเจตคติต่อการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ไม่แตกต่างกัน

3. นักเรียนที่ได้รับการความรู้ในการทดสอบย่อยที่ต่างกันมีความวิตกกังวลในการเรียนวิชาคณิตศาสตร์แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยนักเรียนที่ได้รับการทดสอบย่อยทุกจุดประสงค์การเรียนรู้และนักเรียนที่ได้รับการทดสอบย่อยทุกสัปดาห์มีความวิตกกังวลในการเรียนวิชาคณิตศาสตร์สูงกว่านักเรียนที่ได้รับการทดสอบย่อยทุกเนื้อหาย่อย

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาวิจัยเรื่องการปรับปรุงพฤติกรรมในชั้นเรียนและการส่งงาน ในรายวิชาธุรกิจทางอากาศของ นักศึกษาชั้นปีที่ 4 หลักสูตรสาขาวิชาการท่องเที่ยว สาขาการโรงแรมและการท่องเที่ยว มหาวิทยาลัย เทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย ผู้วิจัยได้ใช้วิธีการวิจัยเชิงสำรวจ โดยดำเนินการตามลำดับขั้นดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้
3. ขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือ
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูล
6. สถิติที่ใช้ในการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

นักศึกษาชั้นปีที่ 4 หลักสูตรสาขาวิชาการท่องเที่ยว ที่ลงทะเบียนเรียนรายวิชาธุรกิจทางอากาศ ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2557 จำนวน 52 คน ซึ่งได้มาจากการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

2. เครื่องมือที่ใช้

2.1 แบบทดสอบก่อนการเรียนรู้ (pre-test) ชนิด 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ

2.2 แบบทดสอบหลังการเรียนรู้ (post-test) ชนิด 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ

โดยแบ่งค่าระดับคะแนนออกเป็น 5 ระดับ คือ ดีมาก ดี ปานกลาง พอใช้ และไม่ดี ดังนี้

25 - 30 คะแนน	หมายถึง	การเรียนรู้ในระดับ ดีมาก
19 - 24 คะแนน	หมายถึง	การเรียนรู้ในระดับ ดี
13 - 18 คะแนน	หมายถึง	การเรียนรู้ในระดับ ปานกลาง
7 - 12 คะแนน	หมายถึง	การเรียนรู้ในระดับ พอใช้
1 - 6 คะแนน	หมายถึง	การเรียนรู้ในระดับ ไม่ดี

2.3 ใบบันทึกพฤติกรรมการเข้าชั้นเรียนและการส่งงาน

3. ขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลในการทำวิจัยครั้งนี้ คือ แบบทดสอบก่อนการเรียนรู้และแบบทดสอบหลังการเรียนรู้ ซึ่งแบบทดสอบจะนำมาจากเนื้อหาที่ได้บรรยายในชั้นเรียน และงานที่มอบหมาย โดยมีขั้นตอน ดังนี้

- 3.1 กำหนดเนื้อหาแบบทดสอบก่อนการเรียนรู้และหลังการเรียนรู้
- 3.2 สร้างแบบทดสอบ
- 3.3 นำแบบทดสอบไปให้ผู้เชี่ยวชาญทดลองทำ
- 3.4 ประเมินผลการทดลอง และนำไปปรับปรุงแบบทดสอบ
- 3.5 ทำการทดสอบ

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

- 4.1 คะแนนจากแบบทดสอบก่อนการเรียนรู้ (pre-test)
- 4.2 คะแนนจากแบบทดสอบหลังการเรียนรู้ (post-test)
- 4.3 สังเกตพฤติกรรมในชั้นเรียน เช่น การเข้าเรียน การส่งงาน เป็นต้น

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

5.1 วิเคราะห์ผลคะแนนการทำแบบทดสอบก่อนเรียน (pre-test) และผลคะแนนการทำแบบทดสอบหลังการเรียนรู้ (post-test) แล้วนำผลคะแนนมาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์

5.2 สังเกตพฤติกรรม

5.3 บันทึกการส่งงาน

6. สถิติที่ใช้ในการวิจัย

ใช้ค่าสถิติร้อยละ

บทที่ 4
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ทำการเก็บรวบรวมข้อมูล และวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้
แบบทดสอบก่อนการเรียนรู้ และแบบทดสอบหลังการเรียนรู้ ได้ผลการวิเคราะห์ ดังนี้

ตารางที่ 1 ผลการเปรียบเทียบระหว่างแบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน

ลำดับ	แบบทดสอบก่อนเรียน (เต็ม 30)	แบบทดสอบหลังเรียน (เต็ม 30)	ระดับผลต่างของคะแนน
1	17	21	4
2	18	20	2
3	11	19	8
4	17	19	2
5	9	19	10
6	10	15	5
7	16	18	2
8	17	16	1*
9	16	23	7
10	22	21	1*
11	17	21	4
12	14	21	7
13	17	25	8
14	17	20	3
15	18	20	2
16	16	21	5
17	11	15	4
18	11	12	1
19	14	20	6
20	17	18	1
21	14	16	2
22	10	20	10
23	10	15	5

24	16	18	2
25	15	17	2
26	11	15	4
27	22	24	2
28	19	20	1

ตารางที่ 1 ผลการเปรียบเทียบระหว่างแบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน (ต่อ)

ลำดับ	แบบทดสอบก่อนเรียน(เต็ม 30)	แบบทดสอบหลังเรียน(เต็ม 30)	ระดับผลต่างของคะแนน
29	19	24	5
30	12	18	6
31	18	18	0
32	15	20	5
33	16	17	1
34	18	18	0
35	17	22	5
36	16	23	7
37	16	17	1
38	14	22	8
39	16	19	3
40	14	17	3
41	16	18	2
42	19	20	1
43	14	14	0
44	14	15	1
45	23	22	1*
46	14	15	1
47	16	18	2
48	21	17	4*
49	16	19	3
50	17	19	2
51	14	14	0
52	15	18	4

คะแนนเฉลี่ย	15.62	18.52	3.52

หมายเหตุ : * หมายถึง ระดับผลต่างของคะแนนลดลง

จากตารางที่ 1 เปรียบเทียบผลแบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียนของนักศึกษาที่ลงทะเบียนเรียนในรายวิชาธุรกิจทางอากาศ ผลปรากฏว่าจากคะแนนเต็ม 30 คะแนน ปรากฏว่านักศึกษามีผลคะแนนเฉลี่ยก่อนเรียนอยู่ที่ 15.62 คะแนน ผลคะแนนเฉลี่ยหลังเรียนอยู่ที่ 18.52 คะแนน และมีค่าเฉลี่ยผลต่างระหว่างคะแนนแบบทดสอบหลังเรียนและแบบทดสอบก่อนเรียนอยู่ที่ 3.52 คะแนน

ตารางที่ 2 สรุปผลคะแนนจากการเปรียบเทียบผลระหว่างแบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน

รายละเอียด	จำนวน	ร้อยละ
------------	-------	--------

- ผลคะแนนเพิ่มขึ้น	44	84.62
- ผลคะแนนคงที่	4	7.69
- ผลคะแนนลดลง	4	7.69
รวม	52	100

จากตารางที่ 2 เปรียบเทียบผลแบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียนของนักศึกษาที่ลงทะเบียนเรียนในรายวิชาธุรกิจทางอากาศ ผลปรากฏว่าจากนักศึกษาที่ลงทะเบียนเรียนทั้งหมด 52 คน นักศึกษามีผลคะแนนเพิ่มขึ้นจำนวน 44 คน คิดเป็นร้อยละ 84.62 ผลคะแนนลดลงจำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 7.69 และผลคะแนนคงที่ จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 7.69

ตารางที่ 3 ค่าเฉลี่ยคะแนนทดสอบก่อนการเรียน (Pre-test)

คะแนน pre-test	จำนวน (คน)	ร้อยละ	ระดับ
25 – 30	0	0	ดีมาก
19 – 24	7	13.46	ดี
13 – 18	36	69.23	ปานกลาง
7 – 12	9	17.31	พอใช้
1 - 6	0	0	ไม่ดี

จากตารางที่ 3 จะเห็นได้ว่าคะแนนทดสอบก่อนการเรียนส่วนใหญ่อยู่ในระดับปานกลาง (13 - 18 คะแนน) คิดเป็นร้อยละ 69.23 อยู่ในระดับพอใช้ (7 – 12 คะแนน) คิดเป็นร้อยละ 17.31 และอยู่ในระดับดี (19 – 24 คะแนน) คิดเป็นร้อยละ 13.46 ตามลำดับ แสดงให้เห็นถึงพื้นฐานความรู้ก่อนการเรียนของนักศึกษาชั้นปีที่ 4 เกี่ยวกับธุรกิจทางอากาศอยู่ในระดับปานกลาง

ตารางที่ 4 ค่าเฉลี่ยคะแนนทดสอบหลังการเรียน (post-test)

คะแนน pre-test	จำนวน (คน)	ร้อยละ	ระดับ
25 - 30	1	1.92	ดีมาก
19 – 24	26	50.00	ดี
13 - 18	24	46.16	ปานกลาง
7 – 12	1	1.92	พอใช้
1 - 6	0	0	ไม่ดี

จากตารางที่ 4 จะเห็นได้ว่าคะแนนทดสอบหลังการเรียนรู้ส่วนใหญ่อยู่ในระดับดี (19 - 24 คะแนน) คิดเป็นร้อยละ 50 อยู่ในระดับปานกลาง (13 - 18 คะแนน) คิดเป็นร้อยละ 46.16 และอยู่ในระดับดีมาก (25 - 30 คะแนน) ระดับพอใช้ (7 - 12 คะแนน) คิดเป็นร้อยละ 1.92 ตามลำดับ เมื่อเปรียบเทียบผลคะแนนทดสอบก่อนการเรียนรู้ (Pre-test) (ตารางที่ 3) และคะแนนทดสอบหลังการเรียนรู้ (post-test) (ตารางที่ 4) แสดงให้เห็นว่าหลังจากปรับพฤติกรรมในชั้นเรียน จะส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาดีขึ้น

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การศึกษาวิจัยเรื่องการปรับปรุงพฤติกรรมในชั้นเรียนและการส่งงาน ในรายวิชาธุรกิจทางอากาศของ นักศึกษาชั้นปีที่ 4 หลักสูตรสาขาวิชาการท่องเที่ยว สาขาการโรงแรมและการท่องเที่ยว มหาวิทยาลัย เทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย ผู้วิจัยได้ใช้วิธีการวิจัยเชิงสำรวจ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อปรับปรุงพฤติกรรมการเรียนและการส่งงานของนักศึกษารายวิชาการค้าระหว่างประเทศธุรกิจทางอากาศ
2. เพื่อวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภายหลังการปรับปรุงพฤติกรรมการเรียนและการส่งงาน

ขอบเขตของการวิจัย

1. ขอบเขตเนื้อหา

เนื้อหาที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า เป็นบทเรียนในรายวิชาธุรกิจทางอากาศ โดยแบ่งเป็น 2 ช่วง คือ ช่วงที่ 1 (ก่อนสอบระหว่างภาค) บทที่ 1 - 3 ช่วงที่ 2 (หลังสอบระหว่างภาค) บทที่ 4 - 7

2. ขอบเขตประชากร

นักศึกษาชั้นปีที่ 4 หลักสูตรฯ สาขาวิชาการท่องเที่ยว ที่ลงทะเบียนเรียนรายวิชาธุรกิจทางอากาศ ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2558 จำนวน 52 คน ซึ่งได้มาจากการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

นักศึกษาชั้นปีที่ 4 หลักสูตรสาขาวิชาการท่องเที่ยว ที่ลงทะเบียนเรียนรายวิชาธุรกิจทางอากาศ ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2557 จำนวน 52 คน ซึ่งได้มาจากการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

2. เครื่องมือที่ใช้

2.1 แบบทดสอบก่อนการเรียนรู้ (pre-test) ชนิด 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ

2.2 แบบทดสอบหลังการเรียนรู้ (post-test) ชนิด 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ

โดยแบ่งค่าระดับคะแนนออกเป็น 5 ระดับ คือ ดีมาก ดี ปานกลาง พอใช้ และไม่ดี ดังนี้

25 - 30 คะแนน	หมายถึง	การเรียนรู้ในระดับ ดีมาก
19 - 24 คะแนน	หมายถึง	การเรียนรู้ในระดับ ดี
13 - 18 คะแนน	หมายถึง	การเรียนรู้ในระดับ ปานกลาง
7 - 12 คะแนน	หมายถึง	การเรียนรู้ในระดับ พอใช้
1 - 6 คะแนน	หมายถึง	การเรียนรู้ในระดับ ไม่ดี

2.3 ใบบันทึกพฤติกรรมการเข้าชั้นเรียนและการส่งงาน

3. ขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลในการทำวิจัยครั้งนี้ คือ แบบทดสอบก่อนการเรียนรู้และแบบทดสอบหลังการเรียนรู้ ซึ่งแบบทดสอบจะนำมาจากเนื้อหาที่ได้บรรยายในชั้นเรียน และงานที่มอบหมาย โดยมีขั้นตอน ดังนี้

- 3.1 กำหนดเนื้อหาแบบทดสอบก่อนการเรียนรู้และหลังการเรียนรู้
- 3.2 สร้างแบบทดสอบ
- 3.3 นำแบบทดสอบไปให้ผู้เชี่ยวชาญทดลองทำ
- 3.4 ประเมินผลการทดลอง และนำไปปรับปรุงแบบทดสอบ
- 3.5 ทำการทดสอบ

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

- 4.1 คะแนนจากแบบทดสอบก่อนการเรียนรู้ (pre-test)
- 4.2 คะแนนจากแบบทดสอบหลังการเรียนรู้ (post-test)
- 4.3 สังเกตพฤติกรรมในชั้นเรียน เช่น การเข้าเรียน การส่งงาน เป็นต้น

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

5.1 วิเคราะห์ผลคะแนนการทำแบบทดสอบก่อนเรียน (pre-test) และผลคะแนนการทำแบบทดสอบหลังการเรียนรู้ (post-test) แล้วนำผลคะแนนมาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์

- 5.2 สังเกตพฤติกรรม
- 5.3 บันทึกการส่งงาน

6. สถิติที่ใช้ในการวิจัย

ใช้ค่าสถิติร้อยละ

สรุปผลการวิจัย

จากการสังเกตพฤติกรรมในชั้นเรียนของนักศึกษาชั้นปีที่ 4 หลักสูตรสาขาวิชาการท่องเที่ยว ในช่วงสัปดาห์ที่ 1-4 พบปัญหา ดังนี้

- 1) ไม่ฟังการบรรยายและไม่ใส่ใจเรียน
- 2) พุดคุยในชั้นเรียน
- 3) หลับ
- 4) มาเรียนสายหรือขาดเรียน

ผู้วิจัยได้เริ่มทำการปรับพฤติกรรมในชั้นเรียน ตั้งแต่ช่วงสัปดาห์ที่ 5 เป็นต้นไป โดยใช้วิธีการปรับพฤติกรรม 2 วิธี คือ วิธีการเสริมแรงเชิงบวก(Positive Reinforcement) หลังจากการบรรยายเสร็จสิ้นลง ซึ่งจะใช้เวลาโดยประมาณ 2 ชั่วโมง สำหรับ 1 ชั่วโมงจะเปิดโอกาสให้นักศึกษาได้ถาม-ตอบประเด็นข้อสงสัย ซึ่งกรณีที่นักศึกษาคนใดสามารถตอบคำถามได้ถูกต้องตามเนื้อหา จะบวกคะแนนเพิ่มให้ 1 คะแนน/คำถาม และการทำสัญญากับผู้เรียน (Behavioral contract) โดยกำหนดให้นักศึกษาจดบันทึกสรุปการบรรยายในสมุด และส่งท้ายชั่วโมงทุกสัปดาห์ พบว่านักศึกษามีความตั้งใจและใส่ใจการเรียนมากขึ้น พุดคุยและเล่นในชั้นเรียนน้อยลง เข้าชั้นเรียนเร็วขึ้น ส่งผลให้ผลการเรียนของนักศึกษาดีขึ้น และจากการให้นักศึกษาทำแบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน ผลปรากฏว่า ผลคะแนนจากแบบทดสอบหลังเรียนของนักศึกษามีผลคะแนนที่เพิ่มจากระดับผลคะแนนก่อนเรียนคะแนนเต็ม 30 คะแนน อยู่ในช่วงคะแนน 13 – 18 คะแนน อยู่ในระดับปานกลาง และผลคะแนนแบบทดสอบหลังเรียนเพิ่มขึ้นอยู่ในช่วงคะแนน 19 – 24 คะแนน ซึ่งอยู่ในระดับดี แสดงให้เห็นว่าการปรับพฤติกรรมการเรียนและการส่งงานในชั้นเรียนของนักศึกษา ส่งผลให้นักศึกษามีผลคะแนนที่ดีขึ้น มีระเบียบวินัย และความรับผิดชอบในการเรียนเพิ่มมากขึ้น

อภิปรายผลการวิจัย

จากการศึกษาวิจัยในครั้งนี้ พบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่มีพฤติกรรมที่ไม่ใส่ใจการเรียน ไม่ตระหนักถึงความสำคัญในการศึกษาเท่าที่ควร ประกอบกับมีเทคโนโลยีใหม่ ๆ เข้ามาดึงดูดความสนใจของนักศึกษา ทำให้นักศึกษามุ่งไปที่สิ่งดังกล่าวมากกว่าการเรียน โดยเห็นว่าการเรียนการสอนในชั้นเรียนสามารถไปอ่านหนังสือ และ power point ด้วยตนเองได้ ทำให้เรียนรู้สิ่งที่ผู้สอนบรรยายไม่ครบถ้วนตามเนื้อหา ผู้สอนจึงจำเป็นต้องหาวิธีการเพื่อปรับพฤติกรรมผู้เรียน และดึงดูดให้ผู้เรียนสนใจมากขึ้น ด้วยการกำหนดให้นักศึกษาจดบันทึกสรุปการบรรยายในสมุด และส่งท้ายชั่วโมงทุกสัปดาห์ และให้นักศึกษาตอบคำถามในชั้นเรียนโดยการมีคะแนนเพิ่มให้ และส่งงานหรือแบบฝึกหัดโดยการกำหนดให้ตรงตามเวลาที่กำหนด ซึ่งทำให้ผลคะแนนของนักศึกษาดีขึ้น

ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

วิธีการสอน สื่อที่ใช้ในการสอน จำเป็นต้องนำเทคโนโลยีใหม่ ๆ ที่อยู่ในความสนใจของผู้เรียนเข้ามาใช้ด้วย เช่น การจัดทำหน้าเพจรูปใน facebook เพื่อใช้สำหรับการนำเสนองาน รวมทั้งการตั้งประเด็นคำถามที่เกี่ยวข้องกับเนื้อหาเพื่อให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการอภิปราย เป็นต้น

บรรณานุกรม

- กรมวิชาการ. 2542. การสังเคราะห์รูปแบบการพัฒนาศักยภาพของเด็กไทยด้านความรับผิดชอบ และมีวินัยในตนเอง. กรุงเทพมหานคร : ม.ป.ท.
- ขวัญเฉลิม ตันประเสริฐ. (2553). การปรับพฤติกรรมในชั้นเรียน [online] สืบค้นเมื่อ 25 ตุลาคม 2557 จาก <http://www.gotoknow.org/blogs/posts/395511>.
- ชวาล แพรัตกุล. 2516. เทคนิคการวัดผล. กรุงเทพมหานคร : วัฒนาพานิช.
- นภาพรณ จันทระศัพท์. 2548. การวิเคราะห์ตัวแปรที่สัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของ นักศึกษามหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต. รายงานผลการวิจัย มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต.
- พัฒน ดวงเนตร. 2552. ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาบัญชีชั้นกลาง 2 ของนักศึกษาปริญญาตรีปีที่ 2 คณะบัญชี มหาวิทยาลัยศรีปทุม บางเขน. การประชุม วิชาการระดับชาติ มหาวิทยาลัยศรีปทุม ปีการศึกษา 2552. วันที่ 14 สิงหาคม 2552.
- พวงรัตน์ ทวีรัตน์. (2543). วิธีการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร.
- สมนึก ภัททิยธนี. (2546). การวัดผลการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 4. กทม. : ประสานการพิมพ์.
- สมโภชน์ เอี่ยมสุภาษิต. (2549). ทฤษฎีและเทคนิคการปรับพฤติกรรม = Theories and techniques in behavior modification. พิมพ์ครั้งที่ 5 ฉบับปรับปรุง. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุรกิจ วงศ์คำปิ่น. (2552). พฤติกรรมการเรียนของนักศึกษาคณะบริหารธุรกิจที่ลงทะเบียนเรียนใน รายวิชา 52-207 หลักการบัญชีเบื้องต้น ในภาคการศึกษาที่ 2/2551 [online] สืบค้นเมื่อ 25 ตุลาคม 2557 จาก www.ba.northcm.ac.th/acca.pdf.
- อารยา อินทร์จันทร์. (2548). การปรับพฤติกรรมการขาดความรับผิดชอบของนักศึกษาชั้น ปวส. 2 แผนกวิชาการตลาดวิทยาลัยเทคนิคชัยภูมิโดยการสอนแบบร่วมแรงร่วมใจ[Online] สืบค้นเมื่อ 25 ตุลาคม 2557 จาก http://cdn.learners.in.th/assets/media/files/000/060/877/original_CAR4.pdf?1285552221.
- อุทัย แข็งกลาง. 2547. ตัวแปรที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาฟิสิกส์ ของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 จังหวัดอุบลราชธานี. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สถาบัน ราชภัฏอุบลราชธานี.

